

T.C

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.16.0.SGB.0.10.02.00/610 - 243 765
Konu : Soru Önergesi

29/11/2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 22/10/2012 tarihli ve A.01.0.KKB. 0.10.00.00-90027 sayılı yazınız.

İstanbul Milletvekili Sayın Sedef KÜÇÜK'ün 7/11321 Esas No'lu soru önergesinin cevabı ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Ertuğrul GÜNAY
Bakan

EK: Cevap (3 sayfa)

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN SEDEF KÜÇÜK'ÜN 7/11321 ESAS NO'LU
YAZILI SORU ÖNERGESİNE BAKANLIĞIMIZCA HAZIRLANAN CEVAP**

Beşparmak Dağları'nın Koçarlı ilçesinin Bağarcık Köyü'nden başlamak üzere Söke'nin Karakaya ve Köprüalan köylerine kadar uzanan coğrafyada bulunan 8 bin yıllık kaya resimlerinin bulunduğu bölgede faaliyette olan ve açılması için ruhsat verilen taş ocakları nedeniyle söz konusu kaya resimlerinin tehlike altında olduğuna ilişkin haberler ulusal basınımızda yer almaktadır.

Buna istinaden;

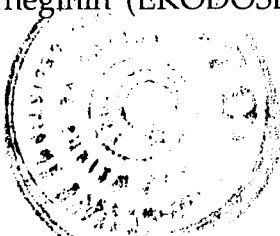
SORU 1: Anadolu tarih öncesi arkeolojisi açısından yeri doldurulamaz derecede önem taşıdığı, konu ve üslup açısından benzersiz olduğu uzmanlarca ifade edilen söz konusu kaya resimlerinin envanterinin çıkartılması ve koruma altına alınması için Bakanlığınızca yapılan herhangi bir çalışma mevcut mudur? Böyle bir çalışma mevcut ise bu çalışmalar nelerdir?

SORU 2: Söz konusu kaya resimlerinin bulunduğu bölgenin 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu kapsamına alınması için Bakanlığınızca herhangi bir çalışma yapılmakta mıdır? Doğal ve tarihi miras olan Beşparmak Dağları'nın açık hava müzesi yapılması konusunda Bakanlığınızca bir çalışma yapılmakta mıdır?

SORU 3: Anılan bölgede verilen taş ocağı ruhsatı sayısı kaçtır? Söz konusu ruhsatların verilmiş tarihleri nedir? Bu taş ocaklarının yaratabileceği tahribat konusunda Bakanlığınıza ve Kültür Varlıklarını Koruma Kurullarına ulaşan herhangi bir rapor var mıdır? Bu rapor konusunda Bakanlığınızca yapılan işlemler nelerdir?

SORU 4 : Beşparmak dağlarında yer alan 8 bin yıllık kaya resimlerinin tahribatına ve/veya zarar görmesine yol açacak taş ocaklarının izin verilmesi, 4848 sayılı Kültür ve Turizm Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun'un 2'inci maddesinde yer alan "Tarihi ve kültürel varlıkları korumak" ve 9'uncu maddesinde yer alan "Yurdumuzdaki korunması gerekli taşınır ve taşınmaz kültür varlıklarının arkeolojik araştırma ve kazılarla açığa çıkarılmasını, korunmasını, değerlendirilmesini ve tanıtılmasını sağlamak, tahribini ve kaçırılmasını önleyici tedbirleri almak" görevleriyle örtüşmekte midir?

CEVAP : Bakanlığımız izni ile söz konusu bölgede Berlin Alman Arkeoloji Enstitüsünden Dr.Anneliese PESCHLOW başkanlığında bir ekip tarafından bilimsel olarak yüzey araştırmaları yapılmakta ve envanter çıkarılması ve koruma altına alınması için belgeleme çalışmaları sürdürülmekte olup, Ekosistemi Koruma ve Doğa Sevenler Derneğinin (EKODOSD) 01/10/2012 tarihli başvurusu üzerine ilgili Genel

Müdürlükçe Aydın ile Muğla Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlükleri ve ilgili Müze Müdürlüklerince Aydın ve Muğla illeri sınırları içinde bulunan Bafa Gölü'nün doğu kıyısındaki Latmos (Beşparmak) Dağları'nda ortak çalışma yapılmasına ilişkin 18/10/2012 gün ve 223478 sayılı yazı ile talimat verilmiştir.

Karakaya Köyü bölgesi kapsamında bulunan kaya resmi ve kutsal alanlarına ilişkin olarak Aydın Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun 18/10/2012 tarih ve 1029 sayılı Kararı ile; 9 adet kaya resmi ve kutsal alandan oluşan korunması gerekli kültür varlığı, 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu kapsamında I. Derece Arkeolojik Sit ilan edilmiş olup, bahse konu Karakaya Köyü bölgesinde var olduğu bilinen 50 adet kaya resmi ve kutsal alanın tespit ve tescil çalışması devam etmektedir.

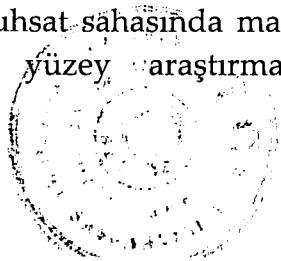
Bakanlığımız İstanbul Restorasyon ve Konservasyon Merkez Laboratuvarı Müdürlüğü Uzmanlarınca da söz konusu kaya resim ve kutsal alanlarında inceleme yapılmış olup, restorasyona yönelik çalışma başlatılmıştır.

Beşparmak Dağları'nın açık hava müzesi yapılması konusunda bölgede yeteri düzeyde korunması gerekli kültür varlığı bulguları mevcut olmakla birlikte, bölgedeki tüm tespit ve tescil işlemlerinin tamamlanmasından sonra bir açık hava müzesi yapılması konusunda çalışmanın başlatılması değerlendirilmektedir.

Bölgenin Doğal Sit niteliğinin belirlenmesine ilişkin çalışmanın 17/08/2011 gün ve 648 sayılı "Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname" gereği Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca değerlendirilmesi uygun olacaktır.

15.000 hektarlık alanı aşan ve oldukça geniş bir bölgede yayılım göstermekte olan tüm korunması gerekli kültür varlıklarının tescil edilmek üzere tespit ve tescil işlemleri devam etmekle birlikte tamamlanması ve belgelendirilerek gelecek kuşaklara aktarılması için Bakanlığımızca Aydın ve Muğla Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlükleri ile ilgili Müze Müdürlüklerince ortak çalışma yapılmasına ilişkin talimat verilmiştir.

Aydın Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü arşiv kayıtlarında anılan bölgede verilen taş ocağı ruhsatı sayısına ilişkin kayıt bulunmamasıyla birlikte Bakanlığımız izniyle yüzey araştırması gerçekleştiren heyet tarafından İR:49918 no'lu maden ruhsat alanına ilişkin olumsuz görüş ve tespit içeren yazı Aydın Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğüne iletilmiştir. Konunun Aydın Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunda değerlendirilmesi sonucunda alınan Kurul Kararında İR:49918 ruhsat numaralı işletme ruhsat sahasında maden işletme taleplerinin uygun olmadığına ve alanda yapılan yüzey araştırması sonuçları da dikkate alınarak Prehistorik Kaya

Resimleri ve arkeolojik alanların tesciline yönelik tespit ve sit irdelemesi çalışmalarının gerçekleştirilerek Koruma Bölge Kuruluna iletilmesine karar verilmiştir.

Söz konusu kurul kararı maden firmasınca dava edilmiş olup, dava Bakanlığımız lehine sonuçlanmış ve halen temyiz sürecindedir.

